

De vereniging

Een vereniging is een samenwerkingsvorm tussen twee of meer personen (leden), die volgens bepaalde regels een bepaald doel willen verwezenlijken. De wet kent slechts twee beperkingen van dit doel. Het doel mag vanzelfsprekend niet gericht zijn op verstoring van de openbare orde of op aantasting van de goede zeden én het doel mag niet zijn het maken van winst ter verdeling onder de leden.

De hoogste macht bij de vereniging ligt bij de Algemene Ledenvergadering, waar in principe ieder van de leden tenminste één stem heeft. Deze Algemene Ledenvergadering benoemt het bestuur, *meesta*/ uit haar midden. Het bestuur heeft de leiding over de dagelijkse gang van zaken in de vereniging.

Oprichtingsvereisten

Alle verenigingen hebben rechtspersoonlijkheid, maar er kunnen twee soorten verenigingen worden onderscheiden:

1. Verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid

Dit zijn verenigingen die zijn opgericht bij notariële akte waarin de statuten zijn opgenomen. Verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid *moeten* worden ingeschreven in het handelsregister van de kamer van koophandel, Zolang dit niet is gebeurd, is iedere bestuurder naast de vereniging hoofdelijk aansprakelijk!

2. Verenigingen met beperkte rechtsbevoegdheid

Dit zijn verenigingen waarvan de statuten niet zijn opgenomen in eerdergenoemde notariële akte.

Deze verenigingen kunnen:

- géén erfgenaam zijn (er mogen wél legaten worden aanvaard)
en
- géén registergoederen verkrijgen.

Een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid kan worden ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Statuten

In de statuten worden de belangrijkste regels van de vereniging neergelegd. Als de vereniging bij notariële akte wordt opgericht, dan moeten in ieder geval de volgende punten in de statuten worden opgenomen:

- de naam en de plaats van vestiging
- het doel
- de verplichtingen van de leden tegenover de vereniging
- de wijze van bijeenroeping van de algemene vergadering
- de wijze van benoeming en ontslag van de bestuurders
- de bestemming van het batig saldo van de vereniging na ontbinding.

Voor wijziging van de statuten van een bij notariële akte opgerichte vereniging is eveneens een notariële akte vereist.

Behalve statuten hanteren verenigingen vaak een huishoudelijk reglement. Hierin zijn de meer specifieke regels voor de vereniging opgenomen.

Aansprakelijkheid

De bestuurders en de leden van een vereniging met *volledige* rechtsbevoegdheid zijn *niet aansprakelijk* voor de verplichtingen van de vereniging, ook niet na ontbinding of faillissement voor het nadelig saldo.

Als de vereniging echter onder de vennootschapsbelasting valt, dan is de *anti-misbruikwetgeving* van toepassing en kunnen bestuurders onder bepaalde omstandigheden aansprakelijk worden gehouden.

Bestuursleden van een vereniging met *beperkte* rechtsbevoegdheid zijn, naast de vereniging, *hoofdelijk aansprakelijk*. Zoals hiervoor is vermeld, kan het bestuur van een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid de vereniging inschrijven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Het voordeel van zo'n inschrijving is, dat de bestuurders slechts *persoonlijk* aansprakelijk zijn voor zover de wederpartij aannemelijk maakt dat de vereniging niet aan haar verplichtingen zal voldoen. En dat betekent in elk geval dat de rekening eerst naar de vereniging moet zijn gestuurd en gerappelleerd.

Belastingen

Indien een vereniging een onderneming drijft, moet over de winst uit die onderneming vennootschapsbelasting worden betaald. Grofweg gesteld is er sprake van een onderneming als er voldoende mate van arbeid en organisatie bestaat, waar stelselmatig winst mee wordt gemaakt én als er werkzaamheden worden verricht waarmee in concurrentie wordt getreden. In de regel zal dit bij koren **niet** het geval zijn.

Een zeer complexe materie bij verenigingen is de vraag of men al dan niet onder de heffing van de omzetbelasting (BTW) valt. Indien de omzet inclusief BTW onder de grens van ± € 24.500,- blijft is de vereniging vrijgesteld van BTW afdracht. Het is raadzaam om een deskundige hierover te raadplegen, bijvoorbeeld de Belastingdienst Ondernemingen, of het bureau van de KCZB.

Sociale zekerheid

Bestuurders van verenigingen zijn in niet in loondienst en vallen dus niet onder de werknemersverzekeringen. Vanzelfsprekend kunnen verenigingen wél werknemers in loondienst hebben.

Voor dirigenten geldt dat, indien met de dirigent een overeenkomst tot het verrichten van een opdracht is afgesloten (voor de repetities), de dirigent niet in loondienst is, maar kan worden betaald op basis van declaraties, of indien de dirigent zelfstandig ondernemer is, op basis van een ontvangen factuur. Voor ingehuurd artiesten (bij concerten) wordt het koor als werkgever beschouwd (wettelijk). Het koor is in dat geval verplicht loonbelasting in te houden en af te dragen en aangifte te doen. Indien een artiest een VAR (**verklaring arbeidsrelatie**) heeft, die vermeldt dat de inkomsten worden aangemerkt als winst uit onderneming, gelden andere verplichtingen.

Leden van de KCZB kunnen de administratieve verplichtingen delegeren aan het Kunstenaars Contract Bureau (KCB) van de KCZB.


Continuïteit

Verenigingen worden onder meer in de volgende gevallen ontbonden:

- als de algemene vergadering besluit om de vereniging op te heffen
- door het ontbreken van leden
- als gevolg van een faillissement.

Na de ontbinding vindt vereffening van het vermogen van de rechtspersoon plaats.

In de Matrix op pagina 3 wordt alles nog eens duidelijk op een rijtje vergeleken.

	Vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid	Vereniging met volledige rechtsbevoegdheid	Stichting
Oprichting	Naar keuze via onderhandse akte of mondelinge afspraak.	Notariële akte.	Notariële akte.
Doel	Niet in strijd met de openbare orde, goede zeden of wet. Verbod op verdeling van winst onder leden.	Niet in strijd met de openbare orde, goede zeden of wet. Verbod op verdeling van winst onder leden.	Niet in strijd met de openbare orde, goede zeden of wet. Verbod op uitkering van winst aan oprichters of bestuurders.
Inschrijving KvK	Niet verplicht, wel aan te raden.	Verplicht.	Verplicht.
Aansprakelijkheid	Vereniging + hoofdelijke aansprakelijkheid bestuurders. Na inschrijving in het Handelsregister van de KvK beperkte aansprakelijkheid.	Bestuurders niet hoofdelijk aansprakelijk.	Bestuurders niet hoofdelijk aansprakelijk.
Statuten	Wettelijke bepalingen zijn van toepassing voor zover daarvan niet overeenkomstig de wet is afgeweken.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Naam en vestigingsplaats ▪ Doel ▪ Verplichting leden ▪ Wijze van bijeenroepen algemene ledenvergadering ▪ Wijze van benoemen en ontslag van bestuurders ▪ Bestemming batig saldo bij ontbinding. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doel ▪ Wijze van benoeming en ontslag van bestuurders ▪ Bestemming batig saldo bij ontbinding.
Leden	Ja.	Ja.	Nee, verboden!
Interne organisatie	Algemene ledenvergadering en bestuur verplicht. Eventuele andere organen.	Algemene ledenvergadering en bestuur verplicht. Eventuele andere organen.	Bestuur verplicht. Eventuele andere organen.
Bevoegdheden	Beperkte rechtsbevoegdheid. Kan geen registergoederen in eigendom verkrijgen en geen erfgenaam zijn.	Volledige rechtsbevoegdheid. Mits uit statuten zulks voortvloeit kan zij registergoederen in eigendom verkrijgen.	Volledige rechtsbevoegdheid. Mits uit statuten zulks voortvloeit kan zij registergoederen in eigendom verkrijgen.
Statutenwijziging	Als er statuten zijn: door besluit van de algemene ledenvergadering.	Door besluit algemene ledenvergadering.	Alleen als statuten dit mogelijk maken door besluit van het bestuur of rechtbank.
Ontbinding na opheffen	Door besluit van de algemene ledenvergadering, bij intreden van een bepaalde in de statuten vastgelegde gebeurtenis, bij faillietverklaring, door het geheel ontbreken van leden of door de rechter.	Door besluit van de algemene ledenvergadering. Ook als er geen leden meer zijn of als de vereniging (bij faillissement) niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen.	Door besluit van bestuur of op vordering van het Openbaar Ministerie, door de rechter.
Vermogen na ontbinding	Vermogen moet zoveel mogelijk volgens de statuten worden vereffend.	Vermogen moet zoveel mogelijk volgens de statuten worden vereffend.	Vermogen moet zoveel mogelijk volgens de statuten worden vereffend.
Belastingen	Zal meestal geen onderneming drijven. Valt dan niet onder de vennootschapsbelasting, omzetbelasting, maar wel belastingplichtig voor artiesten tijdens concerten.	Kan een onderneming drijven. Eventueel vennootschapsbelasting, omzetbelasting en afdracht sociale premies. Wel belastingplichtig voor artiesten tijdens concerten.	Kan een onderneming drijven. Eventueel vennootschapsbelasting, omzetbelasting en afdracht sociale premies. Wel belastingplichtig voor artiesten tijdens concerten.
Erven / legaten / schenkingen	Kan niet erven, maar wel schenkingen en legaten ontvangen. Kan geen ANBI status verkrijgen. Schenkingsrecht verschuldigd indien giften hoger dan € 2.000,-- per jaar.	Kan erven en legaten / schenkingen ontvangen. Indien geen ANBI-status, verplichte afdracht schenkingsrecht indien giften hoger dan € 2.000,-- per jaar.	Kan erven en legaten / schenkingen ontvangen. Indien geen ANBI-status, verplichte afdracht schenkingsrecht indien giften hoger dan € 2.000,-- per jaar.